

Kap. 162. Opplysningsarbeid.

Under dette kapittel er ført opp kr. 9 577 000.
Det tyder ein auke frå i fjar på 2,2 mill. kroner.

Til styrkjing av opplysnings- og informasjonsarbeid om norsk stønad til utviklingslanda er det framlegg om, under post 11, underpost 5, å føra opp 3,8 mill. kroner mot ca. 3,3 mill. kroner i 1977.

Nemnda vil streka under kor viktig det er å styrka informasjon og opplysning om Noregs samarbeid med den fattige verda, og finn grunn til å sitera frå Innst. S. nr. 192 for 1975—76, der det under kapitlet «Begrunnelsen for utviklingshjelpen», m. a. heiter (s. 2):

«Norge må være forpliktet til å medvirke til at verdens samlede ressurser blir fordelt på en mer rettferdig måte enn det som er tilfelle i dag. Komitéen vil understreke at slike grunnholdninger som den kristne brorskapstanke og den alminnelige menneskelige solidaritets- og rettsfølelse må gi seg utslag i konkrete planer for en økt overføring av ressurser fra de rike til de fattige land.

Komitéen er også enig i det resonnementen at I-landene for sin egen del bør medvirke til å skape økonomisk og sosial trygghet i U-landene.

En situasjon hvor store deler av verdens befolkning lever på sultegrensen er åpenbart en trusel mot den del av verden som har et betydelig overskudd både på mat og andre nødvendige ressurser.

Komitéen vil understreke nødvendigheten av at de her nevnte synspunkter blir bedre kjent, slik at det kan skapes forståelse for og vilje til en avtrapping av vår egen økonomiske vekst til fordel for de fattige land. Økt og effektivt opplysningsarbeid på bred front gjennom skole, organisasjoner, massemedia og Norad kan etter komitéens mening bidra til dette.»

Fleirtalet i nemnda, alle så nær som Høgres medlemmer, viser til proposisjonen, der det heiter at Direktoratet i dei seinare åra har stilt ein stadig aukande del av opplysningsmidla til disposisjon for informasjons tiltak i regi av dei private organisasjonane. Fleirtalet er samd i dette.

Fleirtalet har merkt seg at etter mønster av den såkalla AOF-avtalen har ein fått eller er i ferd med å få tilsvarende avtalar både med dei fleste politiske opplysningsorganisasjonane og ulike religiøse og humanitære organisasjonar.

Komitéens medlemmer Stray, Thyness og Willoch vil peke på at det i inneværende budsjettår er foretatt en betydelig økning i bevilgningene til opplysningsarbeidet. Disse medlemmer viser også til at Høyres medlemmer i komitéen i tillegg til ovenstående generelle uttalelse i Innst. S. nr. 192 for 1975—76 tok reservasjoner når det gjaldt formen for, og omfangen av opplysningsarbeidet. På denne bakgrunn finner disse medlemmer at det bør vises en

viss tilbakeholdenhets når det gjelder ytterligere utvidelser, og viser til sine bemerkninger under de enkelte poster.

Post 11.

Komitéens medlemmer Stray, Thyness og Willoch vil peke på at andre organisasjoner i stadig stigende utstrekning trekkes inn i opplysningsarbeidet omkring utviklingshjelpen. Under disse omstendigheter burde NORAD's egen virksomhet bli såvidt avlastet at økning av bevilgningene utover en rimelig kompensasjon for prisstigning skulle kunne unngås.

I et brev fra FN-sambandet av 24. oktober 1977 fremgår det også at omkostningene ved kurssamarbeidet med NORAD i budsjettforslaget er overført fra denne post til post 70, hvor bevilgningen til FN-sambandet føres opp. Den reelle økning på denne post blir dermed kr. 870 000, d. v. s. ca. 30 pst. økning fra inneværende år. Disse medlemmer antar at en økning på ca. 10 pst. vil være rimelig, og vil ta opp forslag om at posten føres ut med kr. 3 200 000.

Fleirtalet i nemnda, alle så nær som Høgres medlemmer, seier seg samd i framlegget til løvning under post 11.

Post 70. Tilskot til FN-sambandet.

Det er framlegg om å føra opp til FN-sambandet, post 70, kr. 2 675 000 mot kr. 1 900 000 i 1977.

Nemnda har merkt seg at departementet viser til at ein i 1977 byrja ei utbygging og styrking av FN-sambandets organisasjonsapparat med bl. a. skiping av ei ny distriktsavdeling i Nord-Noreg, og at grunnen til auken av posten i 1978 er gjennomføring av neste etappe i denne utbyggingsplanen. I tillegg har nemnda fått opplyst at av ein samla auke på kr. 995 000 (over kap. 158, post 70, p. 5 og kap. 162, post 70) er kr. 400 000 ein rein omprioritering — frå Norads budsjett, — brukt til kursarbeid som Norad og FN-sambandet skal samarbeide om som før.

Den reelle auken på budsjettet vert då kr. 595 000. Av dette er det meste løns- og prisauke. Til vidare utbygging står soleis til disposisjon kr. 250 000. Dette hevdar FN-sambandet er for lite til å byggja opp det distriktskontor som no står høgst på prioritetslista, nemleg for Agder og Telemark, samt til kon solidering av noverande distriktskontor.

Fleirtalet i nemnda, alle så nær som Høgres medlemmer, ser det verdfullt at

FN-sambandet byggjer ut distriktskontor i flere deler av landet.

Komitéens medlemmer Stray, Thyness og Willoch viser til sine bemerkninger under kap. 0158 og under dette kapitels foregående post. På bakgrunn av en rimelig kompensasjon for prisstigning, og den foreslåtte overføringen av bevilgning fra post 11 vil disse medlemmer foreslå denne post ført ut med kr. 2 490 000.

Fleirtalet i nemnda, alle s n r som Høgres medlemmer, seier seg samd i framlegget til løyving under post 70.

Nemnda har merkt seg at post 71. Tilskot til Mot-Sult-Kampanjen, er stroken av budsjettet utan merknad. Nemnda meiner at denne organisasjonen har gjort eit nyttig informasjonsarbeid i nært samarbeid med NORAD, FN-Sambandet og Statens ernæringsråd/Den norske FAO-komité.

Nemnda meiner det er viktig at den verksemd som Mot-Sult-Kampanjen har utført her i landet, vert ført vidare som ein lekk i FAO's internasjonale kampanje.

På førespurnad fr  nemnda opplyser departementet i eit notat av 31.10.1977 at det, i samband med den pågående reorganisering av Statens ernæringsråd, er planen   overføra Mot-Sult-Kampanjens oppgåve til NORAD eller FN-sambandet. Om dette seier departementet:

«Opplysningsarbeidet for FAO tenkes fordelt mellom det nye opplysningssekretariatet for ernæring under Sosialdepartementet og NORAD/FN-sambandet slik at opplysningssekretariatet overtar den ern ringsfaglige side av denne virksomhet mens NORAD/FN-sambandet tar seg av den del av informasjonsvirksomheten som er rent utviklingsorientert.»

Til slutt seier departementet:

«Det arbeid som har vært utført i «Mot-Sult»-kampanjens regi har nær sammenheng med det øvrige FAO-arbeid. I de øvrige norske land har en såvidt vites ikke hatt egne kampanjekomiteer. Til dels har FAO-komiteene også fungert som kampanjekomite. Dette synes   være en hensiktsmessig ordning også i Norge og Utenriksdepartementet vil foreslå at den nye FAO-komité også fungerer som kampanjekomite.»

Nemnda har ingen innvendingar mot ei slik løysing. Men nemnda vil streka under

at omorganiseringa ikkje må føra til at det arbeid som Mot-Sult-Kampanjen represent rer, vert svekka ved denne prosessen. Eit vilkår for dette er at det er kontinuitet i arbeidet, og at m. a. dei to stillingane det gjeld, vert haldne oppe, t. d. ved   overføra til NORAD's budsjett fr  nyttår, slik planen er. Men nemnda meiner det er avgjerande viktig at ein ikkje misser den nære kontakt med ekspertisen i Statens ernæringsråd/Den norske FAO-komité under denne omorganiseringa.

Post 72. Andre organisasjoners opplysningsarbeid.

Under denne post foreslå oppført 3,1 mill. kroner i 1978 mot 1,9 mill. kroner i 1977.

Komitéens medlemmer Stray, Thyness og Willoch er av den mening at den almindelige budsjetsituasjon ikke tilsl r ytterligere utvidelser av den allerede meget omfattende opplysningsvirksomhet som foregår gjennom de frivillige organisasjoner. Skal det inngås avtaler med flere organisasjoner bør dette skje gjennom en tilsvarende begrensning av de beløp som ydes til de ni organisasjoner som idag har samarbeidsavtale med NORAD. P  denne bakgrunn vil disse medlemmer foreslå at denne post føres ut med kr. 2 850 000.

Fleirtalet i nemnda, alle s n r som Høgres medlemmer, seier seg samd i framlegget til løyving under post 72.